

Persbericht

24 juni 2015

Cft Voorzitter Age Bakker: voorzichtigheid geboden

'Uitvoering begroting 2015 ligt op koers, maar er zijn risico's'

Willemstad – De realisatiecijfers over de eerste maanden van 2015 laten een positief beeld zien, maar een aantal ontwikkelingen zorgt wel voor risico's voor de begroting. De grootste risico's hebben betrekking op de sociale fondsen, enkele overheidsNV's en Hòspital Nobo Otrobanda. Daarnaast is het noodzakelijk om een heldere prioriteitstelling op te stellen voor nieuwe investeringen.

Het College financieel toezicht voor Curaçao en Sint Maarten (Cft) heeft in de laatste week van juni een bezoek gebracht aan Curaçao. Daar heeft het College gesproken met de Gouverneur, de Raad van Ministers, de minister van Financiën en de Financiële commissie van de Staten. Ook heeft het College gesproken met de directies van de Curaçao Drydock Company en het Analytisch Diagnostisch Centrum en de verantwoordelijke ministers.

Uitvoering 2015

Het Cft heeft de rapportage over de begrotingsuitvoering in het eerste kwartaal 2015 beoordeeld. Het voorlopige beeld ziet er positief uit. De begroting is in balans en er is mogelijk enige ruimte voor versterking van de algemene reserve of toevoeging aan het schommelfonds. Dat is ook hard nodig want de regering heeft weliswaar grip op de eigen begroting, maar er zijn risico's die op termijn tot extra uitgaven voor de overheid zouden kunnen leiden. Daartoe behoren de aanhoudende tekorten bij de sociale fondsen, enkele noodlijdende overheidsvennootschappen, vertraging bij de bouw van het nieuwe ziekenhuis en de exploitatietekorten van het Sehos. Op het concept van de 1^e begrotingswijzing 2015 heeft het Cft gevraagd om onderbouwing van de opgenomen dividenduitkering van CPA (Curaçao Port Authority).

Kapitaaldienst en lenen

Het Cft heeft gevraagd om een realistische kapitaaldienst op te stellen, met een heldere prioriteitstelling die ook beter aansluit op de uitvoeringscapaciteit. Het investeringsbedrag van bijna ANG 500 miljoen (9% bbp) dat in de begroting 2015 is opgenomen is niet realistisch en heeft eerder het karakter van een overzicht van wensen. De planning van investeringen en de voortgangsbewaking ervan dient versterkt te worden. De ruimte om te lenen wordt weliswaar beperkt door de financiële normen. Maar gezien de thans historisch lage rente op overheidsobligaties, dient bij het aangaan van nieuwe leningen, naast de rentelastnorm, een houdbare schuldpositie in acht te worden genomen. Dit wringt te meer nu Curaçao een schuldquote van rond de 40% heeft, hetgeen door het IMF ook als bovengrens benoemd wordt. Terughoudendheid met het aangaan van nieuwe leningen is dus geboden en met de minister van financiën is afgesproken dat een binnenkort te verwachten nieuw leenverzoek afgestemd zal zijn op een haalbaar investeringsplan. Daarmee kan een verdere impuls aan de economie worden gegeven.

SVB

Vorig jaar zijn de tekorten bij de sociale fondsen weer opgelopen en daarom is besloten tot aanvullende maatregelen. Sommige van deze maatregelen zijn reeds ingevoerd, andere lopen echter vertraging op. Deze vertraging leidt tot potentiële besparingsverliezen. Met name de implementatie van maatregelen om het AOV-fonds weer gezond te maken, loopt achter. Dit terwijl het schommelfonds eerder uitgeput raakt dan aanvankelijk werd uitgegaan. Het is daarom van het grootste belang dat alle voorgenomen maatregelen zo snel mogelijk geëffectueerd worden en dat de situatie strak wordt gemonitord zodat aanvullende maatregelen indien nodig, tijdig voorbereid worden.

Overheidsvennootschappen

Ook enkele overheidsvennootschappen vormen een risico voor de begroting. Op dit moment lijken de plannen van aanpak echter wel voortvarend tot uitvoering te worden gebracht. De komende periode zal moeten uitwijzen of de stappen zoals opgenomen in de plannen van aanpak voldoende zijn om die duurzaam gezond te maken. Er zijn ook overheidseentiteiten die wel goed presteren. Het blijft van groot belang dat alle jaarrekeningen tijdig worden opgeleverd, zeker gezien de voornemens van de regering om dividendontvangsten in de begroting op te nemen. Daarvoor is een dividendbeleid nodig.

Hospital Nobo Otrobanda/Sehos

Er is vooruitgang zichtbaar bij de bouw van het nieuwe ziekenhuis. Het Cft ziet echter ook risico's. De opgetreden vertraging van de bouw kan tot tegenvallers binnen het totale kostenplaatje leiden. Het Cft heeft daarom gevraagd om een update van de business case. Daarnaast is er een exploitatietekort bij het Sehos. Een en ander onderstreept dat een betaalbare en kwalitatief goede gezondheidszorg niet een kwestie is van stenen alleen maar van effectief beleid. Het Cft heeft de Raad van Ministers geadviseerd dat de ministeriële stuurgroep onder leiding van de minister-president de regie neemt en de voortgang proactief bewaakt. Een verder budgettair beslag moet sowieso voorkomen worden.

[Einde Persbericht]

Fotobijschrift:

Cft: "Voorzichtigheid geboden voor risico's op begroting Curaçao".

Fotografe:

Pet Holman

Noot voor de redactie – niet voor publicatie**Contactpersoon Cft:**

Secretariaat College financieel toezicht
Kees van Nieuwamerongen - Secretaris
Telefoon (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084
Email info@cft.cw
Internet www.cft.cw

COLLEGE FINANCIEEL TOEZICHT

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

T (+5999) 46 19 081

info@cft.cw

Perscontacten:

Jefka Martha-Alberto
Telefoon (+5999) 512-6861

Komunikado

24 di yüni 2015

Presidente di Cft Age Bakker: koutela ta nesesario

'Ehekushon di presupuesto 2015 den bon direkshon, pero tin riesgo si'

Willemstad – E sifranan di realisashon di e promé lunanan di 2015 ta duna un bista positivo, pero un kantidat di desaroyo sinembargo ta sòru pa sierito riesgo pa e presupuesto. E riesgonan di mas grandi ta relashoná ku e fondonan sosial, algun kompania di gobièrnu i Hòspital Nobo Otrobanda. Banda di esaki ta nesesario pa traha un lista segun prioridat pa invershonnán nobo.

Den e delaster siman di yüni Kolegio di supervishon finansiero pa Kòrsou i Sint Maarten (Cft) a hasi un bishita na Kòrsou. Ei e Kolegio a papia ku Gobernador, Konseho di Minister, Minister di Finansa i e komishon finansiero di Parlamento. Ademas e Kolegio a reuní ku e gerentenan di Curaçao Drydock Company i Analytisch Diagnostisch Centrum (ADC) i e ministernan responsabel.

Ehekushon 2015

Cft a evaluá e reportahe di e ehekushon di e presupuesto di e promé kuartal di 2015. E bista preliminar ta unu positivo. E presupuesto ta den balansa i posiblemente tin espasio pa reforsá e reserva general òf añadí fondo na e "schommelfonds". Esaki ta hopi nesesario, pasobra ounke gobièrnu tin grep riba e propio presupuesto, ta eksistí riesgonan ku na e momentu aki ainda ta pafó di e presupuesto, pero kual ku tempu lo por kondusí si na gastunan èkstra pa gobièrnu. Esaki ta inklui e défisitnan persistente serka e fondonan sosial, algun kompania di gobièrnu ku tin nesesidat grandi pa yudansa, retraso den konstrukshon di e hòspital nobo i e défisitnan di operashon di Sehos. Cft a pidi splikashon pa e dividendo di CPA (Curaçao Port Authority), kual ta riba e konsepto di e promé adaptashon riba presupuesto 2015.

'Kapitaaldienst' i fiansa

Cft a pidi pa traha un 'kapitaaldienst' realístiko, ku un órden di prioridat kla ku ta kuadra mas mihó ku e kapasidat disponibel pa ehekutá e presupuesto. E montante di invershón di kasi ANG 500 mion (9% di producto interno bruto) kual ta inklui den e presupuesto 2015 no ta realístiko i tin mas un karakter di un lista di deseos. Mester fortifiká e planifikashon di invershonnán i e maneho di progreso di esaki. En bèrdat ta asina ku tin norma ku ta limitá e espasio pa fia. Pero konsiderando e nivel històrikamente abou di e interes ku tin aktual riba e bonanon di gobièrnu, ora di hasi fiansanan nobo, no mester tene konsiderashon solamente ku e norma pa e peso di interes (rentelastnorm), pero tambe ku e posishon di debe mester ta unu sostenibel. Esaki ta mas ainda remarkabel, konsiderando ku Kòrsou awor aki tin un kuota di debe di mas òf ménos 40%, loke IMF ta menshoná como límite máksimo. Mester tin koutela pues ku hasimentu di fiansanan nobo i ku e Minister di Finansa a palabrá ku lo kordiná un petishon di fiansa ku lo bai hasi próksimamente ku un plan di faktibilidat pa invershón. Ku esaki por sigui duna impulso na e ekonomia.

SVB

Aña pasá Cft a konstatá ku e défisitnan serka e fondonan sosial a bolbe subi, i a base di esaki a konsehá gobièrnu pa tuma medidanan adishonal. Ya a ehekutá algun di e medidanan aki, otronan sinembargo a enkontrá retraso. E retraso aki ta kondusí na pèrdidanan den ekonomisashon. Prinsipalmente e implementashon di medidanan pa hasi e fondo di AOV sano atrobe, a kai atras. Esaki miéntras pronóstiko ta indiká ku e "schommelfonds" lo agotá mas lihé ku e indikashonnan anterior. P'esei ta esensial pa realisá tur medida proponé mas lihé posibel i pa keda monitòr e situashon den forma minusioso, di moda ku por tuma medida adishonal na tempu, dado kaso ku esaki resultá nesesario.

Kompanianan di Gobièrnu

Algun kompania di gobièrnu tambe ta forma un riesgo pa e presupuesto. Na e momentu aki sinembargo ta parse ku e plannan di akshon ta keda ehekutá di un manera desidido. E periodo benidero lo mester demonstrá si e medidanan manera stipulá den e plannan di akshon ta suficiente pa hasi e kompanianan sano, den forma duradero. Tin entidatnan di gobièrnu tambe ku si ta presta bon. Ta keda importante pa tur kuenta anual keda entregá na tempu, sigur mirando e propósitonan di gobièrnu pa inkluí e entradanan di dividendo den su presupuesto. Pa esaki un maneho di dividendo ta nesesario.

Hòspital Nobo Otrobanda/Sehos

Por mira progreso den konstrukshon di e hòspital nobo. Cft sinembargo ta mira sierto riesgo tambe. E retraso ku a presentá den e konstrukshon por kondusí na kontratempunan denter di e gastunan total. P'esei Cft a pidi un "update" di e "business case". Banda di esaki tin défisit di operashon serka Sehos. Un ke otro ta suprayá ku bon kuido médko pagabel i di bon kalidat no ta un kuestion di piedra so, pero mas ainda di maneho efektivo. Cft a konsehá Konseho di Minister pa e grupo di guia (stuurgroep) ministerial bou di guia di Minister Presidente tuma mas mando di e proceso i monitoreá e progreso den forma proaktivo. En todo kaso mester prevení mas peso riba e presupuesto.

[Final di Komunikado]

Teksto di foto:

Cft: "Koutela ta nesesario pa atendé ku riesgo den e presupuesto di Kòrsou".

Fotógrafo:

Pet Holman

Nota pa redakshon – no pa publikashon**Persona di kontakto Cft:**

Sekretariado Kolegio supervishon finansiero

Kees van Nieuwamerongen - Sekretario

Telefòn (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084

Email info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Kontakto ku prensa:

Jefka Martha-Alberto

Telefòn (+5999) 512-6861

Press release

June 24th, 2015

Cft Chairman Age Bakker: caution is advised

'The execution of Curaçao's 2015 budget is on course, however there are risk factors involved'

Willemstad – The budget realization figures of the first months of 2015 seem to be positive, however there are a number of developments that pose a risk to the Curaçao budget. The biggest risks concern the social funds, some government companies and the new hospital which is under construction: Hôspital Nobo Otrabanda. Moreover, a clear list of priorities should be drawn up for new government investments.

In the last week of June, the Board of financial supervision of Curaçao and Sint Maarten (Cft) visited Curaçao, where meetings were held with the Governor, the Council of Ministers, the Minister of Finance and the financial committee of Parliament. The Board also spoke with the directors of the Curaçao Drydock Company and the Analytisch Diagnostisch Centrum, as well as the responsible ministers.

Execution 2015 budget

The Board evaluated the budget execution report on the first quarter of 2015. These preliminary figures seem positive. The budget is balanced and there seems to be room for a reinforcement of the general reserves or an addition to the 'schommelfonds'. This may in fact prove to be quite necessary, because although the government has control over its own budget, there are risks which in time may lead to extra expenditures. These include the persisting deficits of the social funds, some ailing government companies, the delay in the construction of the new hospital and the operational deficits of the Sehos hospital. The Board requested a substantiation of the dividend payments made by the Curaçao Port Authority (CPA), as included in the draft of the first budget amendment.

Capital service and lending

The Board requested the drafting of a realistic capital account, with a clear list of priorities that is also more in line with the existing execution capacity. The investment amount of almost ANG 500 million (9% of GDP) which is included in the budget 2015 is not realistic and rather resembles a wish list. The planning of investments and the monitoring of their progress should be intensified. The borrowing room of the government, however, is limited by the financial norms. Still, considering the current historically low interest rates on government bonds, when new loans are issued, a sustainable debt position should be taken into consideration, besides the interest burden norm. This is quite crucial, seeing that Curaçao currently has a public debt of around 40% of its GDP, which the IMF deems as an upper limit. Caution is thus advised when issuing new loans. Therefore, an agreement was reached with the Minister of Finance that the upcoming petition for the issuance of a new loan will be harmonized with an realistic investment plan. This should create additional economic impulses.

SVB

Last year, the deficits of the social funds increased again which called for additional measures. Some of these measures have already been introduced, while others are delayed, which may potentially lead to less economization than expected. The implementation of the measures to make the AOV fund sound again, is the area that is most delayed. This is very cumbersome, considering that the exhaustion of the 'schommelfonds' is nearer than was initially assumed. Hence, it is of the utmost importance that all proposed measures are implemented as soon as possible, and that the situation is closely monitored, so that, if necessary, additional measures can be timely prepared.

Public companies

Some public companies pose a risk to the budget. However, the plans of action that are in place seem to be executed in an expeditious way. In the coming period, it will become clear whether the steps included in the action plans are sufficiently adequate to make the public companies sustainably sound. On a brighter note, some public companies are performing well. The timely submission of annual reports remains crucial, especially in light of the intentions of the government to include dividend income in the budget. A dividend policy is necessary to that effect.

Hospital Nobo Otrabanda/Sehos

Progress is noticeable in the construction of the new hospital. However, the Board also identifies a number of risks. The delays in the construction process may lead to setbacks with regard to the total costs. The Board therefore requested an update of the business case. In addition, Sehos has an operational deficit, which underlines the fact that affordable and quality healthcare is not only a matter of infrastructure but also of effective management. The Board advised the Council of Ministers to encourage the ministerial steering group led by the Prime Minister to take charge and proactively monitor the progress of the new hospital. Further pressure on the budget should be prevented in any event.

[End Press release]

Photo caption:

Cft: "Caution required for identified risks in Curaçao budget."

Photographer:

Pet Holman

Note for the editing department – not for publication Contact person Cft:

Secretariat Board of financial supervision
Kees van Nieuwamerongen - Secretary
Telephone (+5999) 461-9081 / (+5999) 461-9082 / (+5999) 461-9084
Email info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Press contacts:

Jefka Martha-Alberto

COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

T (+5999) 46 19 081

info@cft.cw

Telephone (+5999) 512-6861